

[Bomholt.]

sagen i præsidiets i henhold til forretningsordenens § 44. Jeg har imidlertid ingen henvendelse modtaget, end ikke en antydning, således at en behandling her ikke har kunnet finde sted.

Hvorfor ikke udnytte forretningsordenens åbne adgang fremfor at give formanden snævre og stive direktiver? Tinget er efter min opfattelse interesseret i en smidig ordning, da der jo praktisk taget ikke er to situationer, der er ens. En stiv 10 dages bestemmelse kan virke generende i visse perioder med mange anden- og tredjebehandlinger, i perioder, hvor mange lovforslag er fremsat osv.; en ministers sygdom eller bortrejse i statens tjeneste kan virke forsinkende. Man bør vel også tænke på fremtiden. Hvis der skulle komme et antal mindre partier ind i folketinget, vil de ved fremsættelse af private forslag simpelt hen kunne blokere forretningsgangen.

Hertil kommer det mere væsentlige: forslagsstillerne vil, hvor der ikke er tale om den rene taktik — og det er der jo da gudskelov meget sjældent — være interesseret i regeringens svar, og dette svar kan ikke foreligge, før den pågældende fagminister har ladet foretage en nærmere undersøgelse af forslagets indhold. Visse private forslag kan hurtigt fremmes; andre tager mere tid, og som helhed må det vel siges, at de private forslag kræver noget længere tid mellem fremsættelse og første behandling end regeringsforslagene. Det er ikke urimeligt, at en grundig undersøgelse i visse tilfælde tager en måneds tid, det vil sige en tid omfattende 17 mødedage.

Det omtalte forslag blev liggende i 23 mødedage, 6 mødedage ud over en måned. Socialministeren ville have foretrukket, at forslaget var kommet til behandling fredag den 10. marts. Dette kunne jeg ikke acceptere. Jeg satte forslaget til forhandling tirsdag den 7. marts, bl. a. fordi jeg ønskede, at venstres prioritet med hensyn til forslagets fremsættelse blev respekteret.

Til forsvar for socialministeren — jeg har jo selv været socialminister og ved en del om tingene — må det bemærkes, at det drejer sig om et exceptionelt omfattende forslag til beslutning. Det drejer sig ikke blot om et betydeligt antal enkeltheder, men

om principbeslutninger af stor rækkevidde. Set med mine øjne er der i virkeligheden tale om at nedsætte en lille socialkommission ved siden af den store med i alt væsentligt samme arbejdsstof og samme problemer.

Man kan herom mene, hvad man vil, men det afgørende er, at forslaget til folketingsbeslutning er formet som en opfordring til socialministeren, en anmodning om nu at gå i gang med arbejdet. Det er indlysende, at et så omfattende arbejde ikke kan tilendebringes i dette folketingsår, og man må gå ud fra, at det overhovedet først kan påbegyndes, når de politiske forårsstorme er overstået — hvis jeg må have lov til at udtrykke mig på den måde. Lovgivningspresset kan være meget hårdt, selv om vi her i folketinget måske en overgang har relativt lette dagsordener. Der kan ikke med hensyn til arbejdspress sluttes fra ting til ministerium eller omvendt. Det er ikke blot forslagsstillerne, der har krav på saglig orientering; ligeegyldig hvilken regering vi har, vil både regering og socialministerens folketingsgruppe vide besked om hans stillingtagen. Og i dette tilfælde vil det være umuligt at give et svar, før der er talt med visse organisationer.

Forslaget til folketingsbeslutning om ændringer i den offentlige sygeforsikring nævner i stk. 3 arbejdsmarkedets parter. På grund af forhandlingerne på arbejdsmarkedet var det i henhold til socialministerens udtalelser ikke muligt at få kontakt med bl. a. arbejdsgiverne. Også De samvirkende Centralforeninger af Sygekasser i Danmark er omtalt, kommunerne er omtalt, og det må dog være rimeligt, at socialministeren, der i påkommende tilfælde skal påtage sig et stort ansvar, søger oplysning hos de pågældende.

Min grundindstilling er, at klage, som fremhævet af anden viceformand, hr. Thestrup, fra tingets formandsstol, bør fremsættes over for præsidiets. Det ville næppe ske ret tit; i de snart 8 år, jeg har været formand for tinget, har der ikke været rejst nogen kritik af min saglige ledelse. Det er første gang nu, det sker. Jeg tør måske også gøre opmærksom på, hvorledes det var før min tid. Jeg afløste jo, som man erindrer, Hans Rasmussen som formand. Hr. Hans Rasmussen havde den skik at feje de private forslag til side, og det var en nåde, om